

Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την ανέγερση του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Αθήνας

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Προκηρύχθηκε από την «Ανάπλαση Αθήνας Α.Ε.» ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την εκπόνηση της μελέτης που θα οδηγήσει στην ανέγερση του **Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών**, στον χώρο στον οποίο χωροθετήθηκε, δια νόμου, από το 2002. Ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός προβλέπεται στην Προγραμματική Συμφωνία που έχει υπογραφεί από τη **Λίνα Μενδώνη** και τον **Κώστα Μπακογιάννη** το 2021.

Τον Απρίλιο 2021, εγκρίθηκαν από το ΥΠΠΟΑ οι μελέτες του **Δήμου Αθηναίων** και της **Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών**, για την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου και του άλσους της Ακαδημίας Πλάτωνος, ενώ τον Ιούνιο 2022 υπεγράφη **Μνημόνιο Συνεργασίας** μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Ακαδημίας Αθηνών και του Δήμου Αθηναίων για την ανάδειξη του **Αρχαιολογικού Χώρου της Ακαδημίας Πλάτωνος** και τη λειτουργία του **Διεθνούς Κοινού των Ακαδημιών**.

Η Προγραμματική Σύμβαση Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του ΥΠΠΟΑ και του **Δήμου Αθηναίων**, με σκοπό την περαιτέρω ανάδειξη και προστασία του αρχαιολογικού χώρου και των μνημείων της Ακαδημίας Πλάτωνος, τη βελτίωση και αναβάθμιση των υποδομών και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, έχει προϋπολογισμό που ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 3.837.432,08 ευρώ.

Εκτός από την τεράστια ιστορική και πολιτιστική αξία που έχει για την πρωτεύουσα η δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών, η ανάπλαση του αρχαιολογικού χώρου και του άλσους θα προσφέρει έναν υπερτοπικό πόλο πολιτισμού, πρασίνου και αναψυχής σε μια από τις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές της πρωτεύουσας. Βελτιώνοντας και αναβαθμίζοντας σημαντικά την ποιότητα της ζωής των κατοίκων, προσφέροντας αναπτυξιακές δυνατότητες και ευκαιρίες για τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Όπως δήλωσε η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού **Λίνα Μενδώνη**, «Συνεχίζουμε, συστηματικά, το πρόγραμμα του ανάπλασης του εμβληματικού αρχαιολογικού χώρου της Ακαδημίας Πλάτωνος. Παράλληλα με την τεκμηρίωση και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, που συνδέεται με το Γυμνάσιο της Ακαδημίας και τη Φιλοσοφική Σχολή του Πλάτωνος, δρομολογήσαμε, μέσω της «Ανάπλασης Αθήνας Α.Ε.», τις διαδικασίες για την ανέγερση του **Αρχαιολογικού Μουσείου της Αθήνας**. Είναι ένα στρατηγικό οραματικό σχέδιο δεκαετιών του Υπουργείου Πολιτισμού για την Αθήνα. Συνεργαζόμαστε στενά με τον Δήμο Αθηναίων και με την Ακαδημία Αθηνών για την ανάδειξη της ιστορίας της πρωτεύουσας, πολλώ δε μάλλον, όταν στο ίδιο κτήριο θα συλλειτουργεί το **Διεθνές Κοινό των Ακαδημιών**. Η Αθήνα, με ιστορία χιλιετιών, είναι ίσως το μοναδικό μητροπολιτικό κέντρο, το οποίο δεν διαθέτει **Μουσείο** της ιστορίας και της αρχαιολογίας της. Με τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, προσβλέπουμε σε προτάσεις, που με ευρηματικότητα και σεβασμό στην ιστορικότητα του τόπου και στο περιβάλλον, θα καλύψουν το σημερινό κενό αναδεικνύοντας τον μοναδικό πλούτο των ευρημάτων της αρχαιολογικής έρευνας στη γη της Αθήνας, από το 1960 και εξής, στην μεγάλη ιστορική διαχρονία, και δεν θα μπορούσαν παρά να εκτεθούν σε ένα Μουσείο αφιερωμένο στην ιστορία και την αρχαιολογία της πρωτεύουσας. Χιλιάδες ευρήματα από την Αθήνα δεν έχουν εκτεθεί ποτέ μέχρι σήμερα. Πολλά εξ αυτών συμπληρώνουν με καθοριστικό τρόπο την γνώση μας για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και την αρχαία ελληνική τέχνη. Μέσα στον αναγεννημένο χώρο της Ακαδημίας Πλάτωνος, σε ένα κτήριο σχεδιασμένο με βιοκλιματικές αρχές, οι θησαυροί αυτοί θα παρουσιάζουν την ιστορία και την αρχαιολογία της πόλης, με την πιο σύγχρονη προσέγγιση».

Ο Δήμαρχος Αθηναίων **Κώστας Μπακογιάννης** δήλωσε: «Το Μουσείο της Πόλης των Αθηνών είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του οραματικού και πρωτοποριακού εγχειρήματος «αναβίωσης» της Ακαδημίας Πλάτωνος, το οποίο υλοποιούμε από

κοινού με το Υπουργείο Πολιτισμού και την Ακαδημία Αθηνών. Η προκήρυξη του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για το σχεδιασμό του πιο «πράσινου» μουσείου της χώρας όπως έχουμε δεσμευτεί, μας γεμίζει χαρά και περηφάνια! Στο νέο Μουσείο της Πόλης των Αθηνών (Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας) θα στεγαστούν σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα, τα οποία είχαν μείνει αθέατα μέχρι σήμερα και που το καθένα απ' αυτά θα μπορούσε να είναι το κεντρικό έκθεμα στα μεγαλύτερα μουσεία του κόσμου. Φιλοδοξούμε να γίνει διεθνής πόλος επιστημονικών, καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δράσεων ενώ παράλληλα, θα είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής της γειτονιάς. Έχουμε πολλή δουλειά μπροστά μας, καθώς το επόμενο διάστημα θα ξεκινήσουν επίσης, δυο από τις μεγάλες παρεμβάσεις στο χώρο της Ακαδημίας Πλάτωνος. Οι αρχαιολογικές ανασκαφές για την αποκάλυψη ενός πολύτιμου, ανεκτίμητου και κρυφού μέρους της ιστορίας μας και η ανάπλαση του χώρου πρασίνου, με τη δημιουργία ενός πάρκου του «μέλλοντος» με βάση τους όρους αειφορίας και βιωσιμότητας. Είμαι βέβαιος πως το τελικό αποτέλεσμα θα δικαιώσει τις κοινές μας προσπάθειες για βελτίωση της ζωής των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής, μέσω της αναγέννησης και ανάδειξης της Ακαδημίας Πλάτωνος».

Το **Μουσείο**, συνολικού εμβαδού 14.362 τ.μ. θα ανεγερθεί σε έκταση που παραχωρήθηκε στο **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού από την Ακαδημία Αθηνών**, εντασσόμενο στο ιστορικό περιβάλλον της Ακαδημίας Πλάτωνος. Το νέο κτίριο θα είναι βιοκλιματικό ώστε να έχει μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα ενώ θα προσφέρει στα άτομα με αναπηρία απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλους του χώρου.

Στο **Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών** προβλέπεται να στεγαστούν μοναδικά ευρήματα από τις σωστικές ανασκαφές, που έχουν πραγματοποιηθεί από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, σε διάφορες περιοχές της Αθήνας τις προηγούμενες δεκαετίες, καθώς και ευρήματα από τις ανασκαφές του Μετρό. Ο πλούτος των ευρημάτων είναι μοναδικός, από τα προϊστορικούς χρόνους, την κλασική, ελληνιστική, ρωμαϊκή περίοδο, έως και τους βυζαντινούς χρόνους και αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ιστορία της αρχαίας ελληνικής τέχνης, καθιστώντας αναγκαία τη μελέτη και την έκθεσή τους, παρουσιάζοντας τη διαχρονική πορεία και εξέλιξη της πόλης.

Η **Ακαδημία Πλάτωνος** θεωρήθηκε κατάλληλος χώρος για την ανέγερση του μουσείου, ως ένας τόπος πνευματικής ακτινοβολίας, αλλά και ένας σημαντικό σημείο της Αθήνας, όπου από τη δεκαετία του '30 πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες απαλλοτριώσεις από τον **Παναγιώτη Αριστόφρονα** και από το **Ελληνικό Δημόσιο** (Υπουργεία Πολιτισμού και Περιβάλλοντος).

Στον περιβάλλοντα χώρο προβλέπεται η κατασκευή ανοιχτού αμφιθεάτρου 500 θέσεων, ενώ εντός του κτηρίου του Μουσείου, περιλαμβάνονται οι κτηριακές εγκαταστάσεις του «Διεθνούς Κοινού των Ακαδημιών».

Παράλληλα, το σχέδιο ανάδειξης της Ακαδημίας Πλάτωνος προβλέπει, από πλευράς του Δήμου Αθηναίων, την ανάπλαση του χώρου πρασίνου με τη δημιουργία ενός πάρκου του «μέλλοντος», με βάση όρους αειφορίας και βιωσιμότητας. Το ισοζύγιο πρασίνου στον χώρο αρχαιολογικό χώρο θα μεγαλώσει καθώς θα υπάρξουν γενναίες φυτεύσεις δέντρων μεσογειακών δέντρων.

Η στοχευμένη προσαύξηση του πρασίνου του περιβάλλοντος χώρου σε συνδυασμό με την εφαρμογή των αρχών του βιοκλιματικού σχεδιασμού του κτιρίου, θα συμβάλει αποφασιστικά στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής. Επιπλέον, στον σχεδιασμό περιλαμβάνεται και η μεγέθυνση και ο εκσυγχρονισμός των υποδομών του γηπέδου, που βρίσκεται εντός του χώρου.

Ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός χαρακτηρίζεται ως σύνθετος ανοικτός διαγωνισμός ιδεών και περιλαμβάνει την πολεοδομική και αρχιτεκτονική μελέτη, καθώς και την μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, με στόχο την ανάπτυξη μιας δημιουργικής σχέσης επισκεπτών-εκθεμάτων, με την ανάδειξη του υλικού, της ιστορίας και της ταυτότητας του νέου Μουσείου.

Διοργανώτρια Αρχή, Κύριος του Έργου και Αναθέτουσα Αρχή του Διαγωνισμού είναι η Ανάπλαση Αθήνας Α.Ε. βάσει των κριτηρίων που έχουν τεθεί από το **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**. Στην κρίση της Κριτικής Επιτροπής λαμβάνεται, υπ' όψη ο βαθμός προσέγγισης των προτάσεων στους αρχιτεκτονικούς στόχους που έχουν τεθεί, το πρόγραμμα για τον δημόσιο περιβάλλοντα χώρο και τη χωροθέτηση των λειτουργιών.